

N 2016 HET NIEUWSBLAD GROTE GEMEENTESTEST

Ondernemersklimaat

Hoeveel gemeenten hebben een schepen Lokale Economie? **13/13**

Hoeveel hebben een ambtenaar lokale economie? **10/13**

Is die ambtenaar uniek bevoegd voor lokale economie? **6/13**

Is er een afzonderlijke dienst Lokale Economie? **3/13**

Zijn er specifieke plannen voor lokale economie? **11/13**

Is er een gemeentelijk ondernemersloket? **6/13**

Is er structureel overleg tussen de gemeente en lokale ondernemers, of is er een raad Lokale Economie? **8/13**



"Schrijnend gebrek aan visie en creativiteit"

De welvaart van een gemeente hangt nauw samen met de bloei van de lokale economie. Het valt dan ook op dat veel gemeenten niet in voldoende omkadering voorzien voor lokale ondernemers. "De politiek moet beter beseffen hoe belangrijk de lokale economie is", zegt Karel Van Eetvelt, gedelegeerd bestuurder van ondernemersorganisatie Unizo.



In de zevende aflevering van De Grote Gemeentetest deden we een vergelijkend onderzoek naar het ondernemersklimaat. Samen met Unizo stelden we

een vragenlijst op, die we voorlegden aan elke gemeente. We vroegen onder meer of er een schepen bevoegd is voor Lokale Economie, of er een gespecialiseerde ambtenaar en dienst is en of er plannen zijn om de lokale economie te stimuleren. Liefst 79 gemeenten scoorden een onvoldoende op deze test. Voor Karel Van Eetvelt is dit geen verrassing, al is er volgens hem ook enorme vooruitgang geboekt. "Bijna elke gemeente heeft ontworpen een schepen bevoegd voor Lokale Economie. Twee verkiezingen geleden waren ze daar amper mee bezig. Maar een schepen alleen is niet voldoende. Je hebt ook goed opgeleide mensen in je administratie nodig om met kennis van zaken te kunnen spreken. Dat moet je structu-

reel aanpakken."

Niet de juiste oplossingen

"Het valt me op dat gemeenten weinig creativiteit tonen om de juiste oplossingen te vinden", zegt Van Eetvelt. "Als zo'n ambtenaar de helft van de tijd ergens anders mee bezig is, kan je geen goed beleid opbouwen. Die reflex zie je vaak bij gemeenten: ze moeten besparen, dus worden bevoegdheden samengevoegd. Waarom zouden ze in de plaats daarvan niet samenwerken met een burgemeester of ik krijg vrij van burgemeesters en schepenen vaak vragen die te maken hebben met een gebrek aan middelen. Ik vind het dan ook vreemd dat gemeenten onderling weinig samenwerken op economisch

Kortrijk behaalt maximumscore, kleine gemeenten doen minder goed "Ik trek mij lokale economie persoonlijk aan, zonder al te veel tralala"

REGIO
Hoe goed omkaderd een gemeente of stad haar lokale economie? Met die vraag in ons achterhoofd stelden we alle gemeentes in de regio zeven vragen en gaven we hen een score op tien. Hoe kleiner de gemeente, hoe lager de score, zo blijkt. Enkel Kortrijk krijgt een 10 op 10.

JORIE DEVAEGNAERE

Horeca, detailhandel, KMO's, marktkramers of grote bedrijven. Hoe je het ook draait of keert, een goed draaiende lokale economie zorgt voor de lokale bevolking die in eigen stad kan winkelen, als voor de toerist of inwoners van buurgemeenten. Om die lokale economie te ondersteunen heeft elke gemeente een schepen die zich over de problemen en uitdagingen van de sector buigt. Daarnaast hebben heel wat gemeentes een aparte ambtenaar of dienst.

Leegstand bestrijden

Hoe minder inwoners de gemeente telt, hoe lager de score. Dat is ergens logisch want hoe meer inwoners, hoe groter de economische bedrijvigheid en dus ook hoe groter de nood aan bijstand van verschillende diensten is. Kortrijk haalt logischerwijze een 10 op 10. De Gulden-sporenstad levert dan ook heel wat inspanningen om haar ondernemers een duwtje in de rug

te geven. Zo worden jonge ondernemers gestimuleerd via Topzaak en Kortrijk Zaaft, waarbij ondernemers één jaar lang een pand kunnen huren aan uitzonderlijke voorwaarden. "Dat project wordt nu ook voortgezet met leegstaande bedrijfsgebouwen, al is dat iets complexer", zegt schepen van Economie Rudolf Scherpereel (N-VA). Daarnaast staan er nog heel wat zaken op til, denk maar aan een digitaal platform voor handel en horeca en een nieuw strategisch commercieel plan. "Toch staan we nog voor heel wat uitdagingen. Zo moeten we alert blijven voor de ontwikkeling van winkelcomplexen dichtbij Kortrijk, in Frankrijk en in Wallonië."

RUDOLF SCHERPREEEL
SCHEPEN VAN LOKALE ECONOMIE KORTRIJK

"We moeten alert blijven voor de ontwikkeling van winkelcomplexen in Frankrijk en in Wallonië"

Persoonlijke aanpak

Toch geldt de tendens van grote gemeente, hoge score niet overal. Wervik bijvoorbeeld behaalt als middelgrote gemeente, een mooie score van 9 op 10. De gemeente heeft net als Menen en Kortrijk een afzonderlijke dienst Lokale Economie.

Bij het begin van de legislatuur besliste het Wervikse stadsbestuur dat lokale economie een van de drie ankerpunten van hun beleid zou worden. En zo geschiedde. "Raar maar waar, en de eerste actie die we ondernamen, was het afschaffen van onze economische raad. Daar kwamen

vooral politici op af, en was dus weinig representatief", vertelt schepen van Lokale Economie Bert Vorhiesghe (Open VLD). "We beslisten om zelf naar de vergaderingen van de handelaars te gaan en vanuit hun agenda zaken te gaan veranderen. Bij grote bedrijven gaan we elke maand langs om kennis te maken. Een persoonlijke en directe aanpak, dus."

RUDOLF SCHERPREEEL
SCHEPEN VAN LOKALE ECONOMIE KORTRIJK

"We moeten alert blijven voor de ontwikkeling van winkelcomplexen in Frankrijk en in Wallonië"

De score van Spiere-Helkijn lijkt op het eerste zicht niet om over naar huis te schrijven: 3 op 10, een bus. Toch moet hier sterk gemanoeuvreerd worden. Als kleine gemeente, met iets meer dan 2.100 inwoners, is ondersteuning onnodig, vindt burgemeester Dirk Walraet (LB). "Als een ondernemer problemen heeft, kan die bij mij terecht. Al 28 jaar doe ik het zo, dat verloopt soepel en zonder al te veel tralala", klinkt het. "Ook voor onze 25 hectare grote industriezone sta ik in. Als er iets vrijkomt, trek ik mij dat aan." Hetzelfde geldt voor Avelgem dat ook een 3 op 10 behaalde en voor Deerlijk en Lendeledede die een 4 op 10 scoorden in deze Gemeentetest.

vlak, zoals bijvoorbeeld wel gebeurt bij de politie- en brandweerzones." Opvallend: 28 gemeenten geven aan dat ze geen plannen hebben om de lokale economie te stimuleren. Karel Van Eetvelt is daar niet door verrast. "Dat is logisch, als je niet de mensen in huis hebt om aan visieontwikkeling te doen. Je kan dit, met alle respect, niet van een schepen alleen verwachten. Je merkt dat gemeenten die goed scoren ook goed kunnen netwerken. Daardoor versterken ze elkaar. Zo dreigt de kloof alleen maar groter te worden. De top 50 zal zich blijven versterken, die daaronder zullen blijven achtervolgen."

Positieve evolutie

Toch zie je dat gemeenten vooruitgang boeken en lokale economie steeds belangrijker

Het hele jaar lang legt Het Nieuwsblad uw gemeente op de rooster. Op geregelde tijdstippen testen we de dienstverlening en werking van uw lokaal bestuur. In de zevende aflevering van De Grote Gemeentetest nemen we de lokale economie onder de loep. Wat doet uw gemeente voor ondernemers?

Lees meer op nieuwsblad.be/gemeentetest



Maaike Snaet kon dankzij de wedstrijd Topzaak haar naai- en breicafe Studio Stitch oprichten.

"Topzaak was de trigger om te beginnen"

KORTRIJK

In Kortrijk bestaan heel wat projecten om ondernemers te helpen. Maaike Snaet van naai- en breicafé Studio Stitch zag via Topzaak haar droom in vervulling gaan.

Met een perfecte score bevestigd de stad Kortrijk dat het ondernemerschap hoog in het vaandel draagt. Jonge ondernemers krijgen dan ook meer dan een duwtje in de rug. Met Kortrijk Zaaft gaat de stad de strijd aan tegen commerciële leegstand en stimuleert zij ondernemers om een zaak te starten, door het aanbieden van panden aan lagere prijzen voor één jaar.

Ook Topzaak is zo'n project waarbij jonge mensen met een origineel idee de kans krijgen om hun droom werkelijkheid te laten worden. Vijf winnaars kregen met de

wedstrijd een financieel ruggeleentje en individuele coaching cadeau.

MAAIKE SNAET
STUDIO STITCH

"Het is altijd handig wanneer iemand meedenkt met wat je bezig bent"

Maaike Snaet ging met haar naai- en breicafé/stoffenwinkel Studio Stitch met de hoofdprijs lopen, goed voor 25.000 euro. "Topzaak was wel degelijk de trigger om te beginnen. Zonder de wedstrijd zou ik waarschijnlijk nog altijd aan het dromen zijn", zegt de zaakvoester. "Nadat ik de tweede ronde overleefde, zou ik sowieso doorgegaan hebben. De financiële steun zorgde er ech-

ter voor dat ik mijn zaak wat cachet kon geven."

Inspanningen van de stad

Een jaar na de overwinning krijgt Maaike nog altijd begeleiding op het vlak van financiën en marketing. "Dat is een mooi extraatje", zegt ze. "Het is altijd handig wanneer iemand meedenkt met wat je bezig bent." Ze is dan ook zeer te spreken over de inspanningen die Kortrijk levert voor de lokale ondernemer. Zo looft ze het handelscomité, dat zich bezighoudt met de activiteiten. "Door de hulp van de stad leeft de buurt weer op. Er zijn weer meerdere zaken en dat trekt volk aan", zegt Maaike. "Nu zijn hier aan de Diksmuidekaai bijvoorbeeld weer twee terrassen. Ik heb al vaak horen zeggen dat hier heel gezellig is." (djr)

"KMO's zijn op zoek naar meer ruimte in Menen"

MENEN

Om lokale economie te stimuleren, moet er ruimte zijn. Dat weet ook Menen en daarom zet het erop in. Maar wat ziet een projectontwikkelaar in de stad?



Binnenkort maakt de oude Tybersite plaats voor en dertig kleine zelfstandigen.

Menen wil volop inzetten op lokale economie. Met kleinere en met kleinere initiatieven als Shop & Beleef wil het haar bevolking stimuleren om bij lokale handelaars te shoppen, maar ook grotere projecten worden opgezet om de economie een duwtje in de rug te geven. Met LAR Zuid wil de stad bijvoorbeeld ruimte creëren voor grotere bedrijven, op de site Bramier vinden de iets kleinere KMO's een steek.

FILIP DOBBELAERE
PROJECTONTWIKKELAAR

"Het marktgebied in Menen is veel breder dan België. De nabijheid van Frankrijk wordt vaak onderschat"

Daarnaast wijst hij ook op het kapitaal dat in de stad aanwezig is en er ook blijft. Een teken dat ze geloven in de toekomst van de stad. Een derde en misschien wel het belangrijkste punt is de vraag van de ondernemers zelf. "Voor kleine KMO's, ik denk dan aan elektriciens en timmermannen, is er geen aanbod in Menen. Zij zijn echt op zoek naar panden om te kopen", zegt de projectontwikkelaar. De stad toont volgens Filip ook dat het wil inzetten op de lokale economie. "Je voelt een enorme drive wat economie betreft", zegt hij. "Toen ik met mijn plannen in Menen kwam, kon ik bij gelijk welke dienst terecht. Je voelt een enorme steun, niet financieel, vanuit het stadsbestuur." (djr)

"Persoonlijke band met bestuur heeft meerwaarde"

SPIERE-HELKIJN

Spiere-Helkijn zet weinig tot niets in op lokale economie, ook al heeft het een groot industriezone. Geen probleem, volgens de Avelgemse Spinnerij, integendeel.

Het kleine Spiere-Helkijn telde op 1 januari 2016 2.133 inwoners. Een piepkleine gemeente, dus. Daarom ook dat er op lokale economie niet meteen ingezet wordt. De burgemeester regelt alle zaken. Ook voor de industriezone Ljzeren Bareel is dat het geval. Op de site van zo'n 25 hectare zijn heel wat grote bedrijven

JULIE LIETAER
STRATEGY MANAGER AVS

"De burgemeester kent ons dossier perfect en volgt het al op sinds onze start in Spiere-Helkijn"

gevestigd, waaronder ook de katoenspinnerij AVS (Avelgemse Spinnerij), onderdeel van de European Spinning Group. Het bedrijf, dat 65 werknemers tewerkstelt, verhuisde in



AVS heeft zeker niet te klagen over het beleid in Spiere-Helkijn.

1991 naar het grondgebied van Spiere-Helkijn. "We waren een van de eerste bedrijven die hier opgericht werden. Eigenlijk kun je zeggen dat we samen gegroeid zijn met de gemeente en de industriezone", vertelt Julie Lietaer, strategie manager van AVS. Burgemeester Dirk Walraet (LB) is de contactpersoon voor de bedrijven en handelaars van de gemeente. Dat er geen ambtenaar of dienst is

die zich bezighoudt met de lokale ondernemers, heeft volgens hem eigenlijk heel wat voordelen. "We hebben een goeie, persoonlijke band met de burgemeester", zegt Lietaer. "Hij kent ons dossier perfect en volgt het al sinds onze start in de gemeente goed op. Die rechtstreekse band heeft wel degelijk een meerwaarde." Als er problemen zijn, dan kan het bedrijf terecht bij de burgemeester en ook omgekeerd. "Het is niet zo dat we formeel afspreken. We vergaderen enkel als een van de twee kanten met een probleem komt. Niemand heeft nood aan vergaderen, als er niks te zeggen valt", zegt Lietaer. "In die 25 jaar hebben wij bijvoorbeeld al bijgebouwd, toen liep dat allemaal heel vlot." (djr)